

UCHWAŁA Nr .....

RADY MIEJSKIEJ W IŁOWEJ

z dnia .....2018 r.

w sprawie przyjęcia gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Iłowa na lata 2018-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 stycznia 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390 z późn.zm) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Iłowa na lata 2018-2023 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Iłowej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik
do uchwały nr ___//___/
Rady Miejskiej w Iłowej
z dnia _____

**Program
Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie
w Gminie Iłowa na lata 2018-2023**

I. Podstawa prawna.

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (tj Dz.U.2017.1769 z późn.zm);
- 2) Ustawa z dnia 29.07.2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj Dz.U.2015.1390 z późn.zm.);
- 3) Uchwała nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (M.P.2014.445)
- 4) Ustawa z dnia 26.10.1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj Dz.U.2016.487z późn. zm.).

II. Wprowadzenie.

Rodzina jest społecznością powołaną do kształtowania życia jednostkowego i stanowi podstawę życia społecznego. To ona “jest starsza od wszelkiego państwa” i w porównaniu z jakąkolwiek organizacją i instytucją, z jakimkolwiek społeczeństwem, rodzina zawsze pozostaje społecznością pierwotną i dla człowieka ma największe znaczenie. W rodzinie kształtuje się twórczy i pożyteczny lub bierny i szkodliwy członek społeczeństwa, odgrywa ona rolę swoistego odźwiernego, wprowadza młode pokolenie w jego kulturę instytucje i działania. Droga rozwoju społeczeństwa wiedzie właśnie przez rodzinę. Wysiłki wszystkich, którzy chcą kształtować nowe społeczeństwo, muszą zacząć od niej, zabiegać o lepszą jej trwałość i lepsze warunki do spełnienia jej zadań.

Zatem dom rodzinny powinien być postrzegany jako środowisko miłości i opieki, bezpieczne i ciepłe miejsce domowego ogniska, schronienie przed całym złem zewnętrznego świata. Jednak dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem terroru i cierpienia. Ofiary przemocy domowej doświadczają lęku, bezsilności, przygnębienia i rozpacz. Ich ciało i psychika doznają urazów i podlegają długotrwałemu procesowi niszczącego stresu i zagrożenia.

Typy przemocy z jakimi spotykamy się w środowisku domowym obejmują:

- zanedbywanie i przemoc wobec osób starszych i niepełnosprawnych,
- przemoc wobec rodziców,
- przemoc wobec małżonka lub partnera,
- przemoc wobec dziecka i zanedbywanie,
- przemoc wobec rodzeństwa.

Wśród form przemocy wyróżniamy:

- **przemoc fizyczną** – wszelkiego rodzaju działania bezpośrednie z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie np.; odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.,
- **przemoc psychiczną** – prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, wykorzystuje mechanizmy psychologiczne np.; wyśmiewanie poglądów, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie za odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, izolowanie, wykluczanie), stosowanie gróźb itp.,
- **przemoc seksualna** – wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych, itp.,
- **przemoc ekonomiczna** – prowadzi do całkowitego uzależnienia finansowego od sprawcy poprzez; odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, itp.
- **zaniedbywanie** – ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie uwzględnia następujące elementy:

- diagnozę zjawiska, szczególnie diagnozowanie przemocy w jej wczesnej postaci w miejscu zamieszkania sprawcy i ofiary,
- doradztwo, w tym uświadomienie ofiarom ich praw i możliwości uzyskania pomocy,
- tworzenie i realizowanie programów profilaktycznych.

III. Diagnoza.

W ramach realizowanych zadań na rzecz osób i rodzin doświadczających przemocy w rodzinie w roku 2017 świadczona była następująca pomoc:

- a) w trybie interwencyjnym, w tym wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”,
- b) w kontakcie indywidualnym (wsparcie pracowników socjalnych, psychologa),
- c) w formie grupowej (grupa wsparcia prowadzona przez terapeutę).

Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zajmuje się koordynacją i obsługą techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego w 2011r.

W ubiegłym roku odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 79 spotkań Grup Roboczych. Trzydzieści trzy rodziny było objęte pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego, z czego 3 stanowiły kontynuację z lat poprzednich..

W skład ZI wchodzi przedstawiciele placówek oświatowych z terenu gminy, komisariatu policji, służby zdrowia, kuratora zawodowego oraz pracowników socjalnych. W ubiegłym roku członkowie Zespołu i grup roboczych skorzystali ze szkolenia w zakresie

przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach posiadanych środków finansowych zatrudniono psychologa szczególnie dla ofiar i sprawców przemocy. Podstawowym celem pomocy było zdiagnozowanie problemu, uświadomienie sobie jego specyfiki, opracowanie sposobów radzenia sobie z trudnościami, zmotywowanie do podjęcia działań ukierunkowanych na poprawę swojej sytuacji, pomoc w odreagowaniu napięć emocjonalnych, wskazanie zasobów, którymi osoba dysponuje, praca nad zmianą nieracjonalnych schematów poznawczych, praca nad kontrolą emocji, zwiększenie świadomości samego siebie (własnych potrzeb, wartości, motywów działania) oraz wzmacnianie poczucia własnej wartości i wiary w możliwość zmian. Spotkania odbywały się dwa razy w miesiącu w siedzibie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Z pomocy korzystały zarówno osoby dotknięte przemocą domową, co do których prowadzone były procedury NK jak i osoby zagrożone przemocą, wymagające wsparcia specjalisty. Ponadto, prowadzona była grupa wsparcia dla kobiet, ofiar przemocy w rodzinie, zajęcia prowadził certyfikowany instruktor terapii uzależnień. Celem spotkań było uzyskanie równowagi emocjonalnej przez pracę na zajęciach grupy wsparcia. Grupa adresowana do kobiet, które doświadczają różnych form przemocy psychicznej i fizycznej ze strony innych, najczęściej członków rodziny – oraz do osób, które doświadczają negatywnych konsekwencji (psychicznych, fizycznych, społecznych i ekonomicznych) bycia w związku z partnerem nadużywającym lub uzależnionym od alkoholu lub też innych substancji psychoaktywnych. W spotkaniach uczestniczyło 7- 10 kobiet współuzależnionych, doświadczających przemocy. Zajęcia odbywały się cztery razy w miesiącu (każdy wtorek) od godziny 16.00 do 18.00. Liczba sprawców objętych działaniami GKRPA – 16 spraw skierowano do Sądu Rejonowego w związku z nadużywaniem alkoholu i stosowaniem przemocy wobec bliskich osób.

Rodziny w których zauważono problem przemocy, albo u których zachodziło realne zagrożenie wystąpienia tego zjawiska były objęte wsparciem w postaci pracy socjalnej pracowników tutaj. Ośrodka. Pracownicy bardzo często podejmowali dialog z pokrzywdzonymi jak również z osobami stosującymi przemoc, zachęcali do podejmowania działań eliminujących patologiczne zachowania oraz niwelujące skutki przemocy. Udzielane było wsparcie psychologiczne oraz w miarę potrzeb rodzin i możliwości Ośrodka pomoc materialna

IV. Postanowienia ogólne.

1.Czas realizacji programu – 2018 do 2023

2. Odbiorcy programu:

- 1) ofiary i sprawcy przemocy,
- 2) rodziny doznające przemocy,
- 3) przedstawiciele instytucji i służb pracujących z ofiarami przemocy (pedagodzy, psychologodzy, nauczyciele, pracownicy ośrodka pomocy społecznej, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, policjanci, pracownicy służby zdrowia),
- 4) przedstawiciele władz lokalnych,
- 5) społeczeństwo.

3.Cele programu:

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie gminy Iłowa.

Cele szczegółowe:

Cel I.

Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy.

Cel II.

Zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie.

Cel III.

Zapobieganie stosowania przemocy w rodzinie.

Cel IV.

Poprawa skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy oraz monitorowanie występowania przemocy w rodzinie, jej rozmiarów i skutków społecznych oraz efektywności podejmowania działań.

4. Zadania służb funkcjonujących na terenie gminy Iłowa, powołanych do niesienia pomocy ofiarom przemocy.

Pomoc ofiarom, świadkom i sprawcom zjawiska przemocy a także jego profilaktyka należy do zadań: policji, ośrodka pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, służby zdrowia, placówek oświatowych, administracji samorządowej.

Komisariat Policji w Iłowej

Policja jest zobowiązana do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego. To właśnie policjanci najczęściej interweniują bezpośrednio w sytuacji przemocy. Do podstawowych zadań policji zawartych w art.1 ust. 2 ustawy z dnia 06 kwietnia 1990r.o Policji (tj Dz.U.2017.2067 z późn.zm.), należą między innymi:

- 1) ochrona życia i zdrowia obywateli przed bezprawnymi zamachami na te dobra;
- 2) ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania;
- 3) inicjowanie i organizowanie działań, mających na celu zapobieganie popełnieniu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi, i społecznymi;
- 4) wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców;
- 5) nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi w zakresie określonym w odrębnych przepisach;

- 6) kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych związanych z działalnością publiczną lub obowiązujących w miejscach publicznych;
- 7) współdziałanie z policjami innych państw oraz ich organizacjami międzynarodowymi, a także z organami i instytucjami Unii Europejskiej na podstawie umów i porozumień międzynarodowych oraz odrębnych przepisów;
- 8) gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji kryminalnych.

Policja jest instytucją, która może interweniować przez całą dobę, dlatego też interwencja taka powinna wprowadzić w rodzinie istotne zmiany, przede wszystkim ujawnienie przemocy, przerwanie izolacji rodziny, wyrównanie dysproporcji sił pomiędzy sprawcą a ofiarą oraz umożliwienie ofiarom uzyskania ciągłego wsparcia przedstawicieli różnych służb. Ogromną rolę w walce z przemocą odgrywają dzielnicowi, którzy jako pierwsi mają kontakt z pokrzywdzonymi, przyjmują zawiadomienia o przestępstwie, pouczają o przysługujących ofierze prawach, informują o placówkach niosących pomoc pokrzywdzonym, a przede wszystkim wdrażają procedurę „Niebieskiej Karty”.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Iłowej.

Celem działań pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy w rodzinie. Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni zgodnie z ustaloną rejonizacją.

W ramach swoich kompetencji i zadań pracownik socjalny:

- a) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- b) udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- c) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- d) zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- e) może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
- f) wszczyna procedurę "Niebieskiej Karty" zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskiej Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta".

Pracownicy socjalni, przedstawiciele pomocy społecznej są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Iłowej.

W sytuacji gdy aktem przemocy towarzyszy spożywanie alkoholu GKRPA podejmuje następujące działania:

- 1) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 2) udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzi rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 4) wszczyna procedurę "Niebieskiej Karty" zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskiej Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta".

Przedstawiciele GKRPA są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

Służba zdrowia w Hłowej

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej zalicza się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często temu towarzyszą mu poważne uszkodzenia zdrowia somatycznego i zdrowia psychicznego. Pomoc ofiarom przemocy domowej powinna oprócz udzielenia pierwszej pomocy obejmować następujące zadania:

- 1) umiejętność przeprowadzenia spokojnej rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania;
- 2) poinformowanie osoby, co do których istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy;
- 3) wystawienie na prośbę poszkodowanych bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała powstałych wskutek użycia siły psychicznej;
- 4) poinformowanie o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji;
- 5) powiadomienie organów ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego (podejrzenia wykorzystywania seksualnego, ciężkie obrażenia ciała).

Przedstawiciel ochrony zdrowia uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym, jak również zobowiązany jest do wszczęcia procedury "Niebieskiej Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta".

Oświata

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia jest ofiarą przemocy lub przestępstwa powinien podjąć następujące kroki:

- 1) przeprowadzenie rozmowy z osobą doznającą przemocy, w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania godności;
- 2) diagnozowanie sytuacji i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 3) udzielanie kompleksowych informacji o możliwościach udzielenia pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej;
- 4) udzielanie kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 5) wszczynanie procedury "Niebieskiej Karty" zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskiej Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta".

Zespół interdyscyplinarny

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Zadaniem zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, sądu, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:

- 1) diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- 3) inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie;

4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;

5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Do zadań grupy roboczej należy, w szczególności:

1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;

2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;

3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

V. Szczegółowe działania na terenie gminy.

Cel 1. Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy.

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji
1.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników, zajęcia pozaszkolne.	1. Prowadzenie zajęć wychowawczych i informacyjnych. 2. Wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym. 3. Opracowanie i realizacja innowacyjnych programów szkolnych w zakresie profilaktyki i prewencji przemocy. 4. Realizacja programów profilaktycznych w zakresie bezpieczeństwa.
2.	Wspieranie rozwoju i zwiększanie dostępności do nieagresywnych sposobów rozwiązywania konfliktów społecznych i rodzinnych.	1. Warsztaty wychowawcze dotyczące nieagresywnego rozwiązywania konfliktów. 2. Konferencje, warsztaty, spotkania.
3.	Promowanie Programu, w tym możliwości otrzymania pomocy przez ofiary i sprawców przemocy.	1. Wydawanie ulotek i broszur. 2. Prowadzenie kampanii informacyjnych.

Adresaci: dzieci, młodzież, dorośli, rodziny, społeczność lokalna.

Wskaźniki osiągnięcia celu I:

- liczba realizowanych programów ,
- liczba kampanii/ akcji informacyjnych,
- liczba konferencji, warsztatów

Cel II. Zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby dotknięte przemocą, w szczególności ofiary i świadkowie przemocy.

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji
1.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i pozostającym w rodzinie, w dotychczasowym miejscu zamieszkania lub pobytu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, prawne i socjalne. 2. Praca socjalna. 3. Interwencja kryzysowa. 4. Grupy wsparcia. 5. Promocja i realizacja systemu „Niebieskiej karty”.
2.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania, pobytu lub rodziny.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub rodzinom dotkniętym przemocą. 2. Udzielanie bezpiecznego schronienia dzieciom – ofiarom przemocy. 3. Pomoc socjalna osobom dotkniętym przemocą.
3.	Działania realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wszystkie zadania z katalogu zadań, które wiążą się z przeciwdziałaniem przemocy u osób uzależnionych lub współuzależnionych.

Wskaźniki osiągnięcia celu II:

- liczba osób objętych poradnictwem oraz pomocą i wsparciem,
- liczba interwencji kryzysowych,
- liczba uruchomionych procedur "Niebieska Karta",

Cel III. Zapobieganie stosowania przemocy w rodzinie.

Adresaci: sprawcy przemocy.

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji
1.	Kierowanie sprawców przemocy na specjalistyczną terapię.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poradnictwo psychologiczno- pedagogiczne, rodzinne, socjalne. 2. Terapia. 3. Grupy korekcyjne.
2.	Działania realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1. Wszystkie zadania z katalogu zadań, które wiążą się z przeciwdziałaniem przemocy u osób uzależnionych lub współuzależnionych.

Wskaźniki osiągnięcia celu III:

- liczba sprawców objętych działaniami,
- liczba osób biorących udział w programach korekcyjno – edukacyjnych,
- liczba ponownych incydentów stosowania przemocy wśród sprawców objętych działaniami.

Cel IV. Poprawa skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy oraz monitorowanie występowania przemocy w rodzinie, jej rozmiarów i skutków społecznych oraz efektywności podejmowania działań.

Adresaci: wszystkie instytucje, organizacje, służby i środowiska włączone do Programu.

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji
1.	Zwiększenie skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.	1. Uczestnictwo w szkoleniach, doradztwie, warsztatach, konferencjach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty, (szkolenia wspólne i resortowe
2.	Oddziaływanie na społeczność lokalną w celu włączenia jej w system monitorowania zjawisk związanych z występowaniem przemocy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wywiady środowiskowe w społecznościach zagrożonych. 2. Sporządzanie informacji określających wielkość zjawiska przemocy i ich aktualizacja,

Wskaźniki osiągnięcia celu IV:

- liczba osób uczestniczących w szkoleniach, warsztatach itp.
- liczba spotkań edukacyjnych ,

- liczba zarejestrowanych faktów przemocy, raport roczny.

V. Realizatorzy Programu

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie : Ośrodek Pomocy Społecznej w Iłowej, Urząd Miasta, Komisariat Policji, Gminna Komisja do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki Oświatowe, Służba Zdrowia.

VI. Postanowienia końcowe.

1. Budżet, przewidywane skutki finansowe.

Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie finansowane będą ze środków budżetu Gminy oraz możliwie innych źródeł w tym Unii Europejskiej.

2. Przewidywane efekty realizacji programu:

- zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy,
- zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy,
- pogłębianie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem,
- zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie,
- przerwanie kręgu milczenia związanego z przemocą.

Wskaźnikiem skuteczności realizacji zadań w przedmiotowym programie będzie opracowanie rocznego raportu na temat występowania zjawiska przemocy w rodzinie oraz podejmowanych działań w tym zakresie. Raport ten będzie również narzędziem do ewaluacji Programu.